

Asia: VN/26458/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle mikroliikkumista koskevaksi lainsäädännöksi

Esityksen tavoitteet

Huomiot esityksen tavoitteista

Vammaisten henkilöiden oikeuksien neuvottelukunta VANE on YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksien yleissopimuksen (SopS 27/2016; vammaisyleissopimus) kansallinen koordinaatiomekanismi. Sen tehtävänä on edistää yleissopimuksen kansallista täytäntöönpanoa ja vammaisten henkilöiden huomioon ottamista kaikkien hallinnonalojen toiminnassa.

YK:n vammaisyleissopimus on Suomessa voimassa lain tasoisena. VANE kommentoi luonnosta vammaisyleissopimuksen velvoitteiden näkökulmasta. Vammaisyleissopimus velvoittaa sopimuspuolia toteuttamaan kaikki asianmukaiset lainsäädännölliset, hallinnolliset ja muut toimet yleissopimuksessa tunnustettujen oikeuksien täytäntöön panemiseksi.

Vammaisyleissopimus velvoittaa sopimuspuolet toteuttamaan tehokkaat toimet varmistaakseen vammaisille mahdollisimman itsenäisen henkilökohtaisen liikkumisen, muun muassa helpottamalla liikkumista sillä tavalla kuin ja silloin kun he haluavat sekä kohtuulliseen hintaan.

Yksi YK:n vammaisyleissopimuksen läpileikkaavista artikloista on esteettömyys ja saavutettavuus (9 art.). Artiklassa todetaan mm.: ”Jotta vammaiset henkilöt voisivat elää itsenäisesti ja osallistua täysimääräisesti kaikilla elämänalueilla, sopimuspuolet toteuttavat asianmukaiset toimet varmistaakseen vammaisille henkilöille muiden kanssa yhdenvertaisen pääsyn fyysiseen ympäristöön, kuljetukseen, tiedottamiseen ja viestintään...”.

Sähköpotkulautailun nykytila haittaa merkittävästi vammaisten ihmisten itsenäistä liikkumista, muun muassa sähköpotkulautojen suuri määrä, suuret nopeudet, äänettömyys ja väärinpysäköinti aiheuttavat vammaisille ihmisille vaaratilanteita ja ovat myös esteettömyysongelma. Tämän vuoksi sähköpotkulautailun sääntelyyn on syytä puuttua.

VANE katsoo, että esityksellä tuetaan YK:n vammaisyleissopimuksen täytäntöönpanoa ja pitää tavoitteita kannatettavina. Tärkeä osa esteettömyyttä ja saavutettavuutta on tunnistaa esteet ja ryhtyä niiden poistamiseen.

Esityksen vaikutukset

Huomioiden esityksen vaikutusten arviointia koskevasta luvusta 4.2

Esityksen vaikutusten arvioinnissa on hyvin huomioitu YK:n vammaissopimuksen velvoitteet ja esityksen merkitys vammaisten ihmisten itsenäiselle, turvalliselle ja esteettömälle liikkumiselle.

Mikroliikennelupa

Huomioiden mikroliikennelupaa koskevista ehdotuksista

VANE pitää mikroliikennelupaa kannatettavana uudistuksena. Lupaehdot ja myös valvonta voivat tosin vaihdella kunnittain ja siten tosiasiallinen tilanne esimerkiksi esteettömyyden suhteen voi niin ikään vaihdella ja aiheuttaa jossain määrin eriarvoisuutta kuntalaisten välillä. VANE kehottaa kuitenkin, että LVM vielä arvioisi asian oikean säädöstason ottaen huomioon sen keskeisen merkityksen turvallisuuden yhden vertaisuudelle. VANE haluaa muistuttaa myös vammaisten ihmisten osallistamisesta esimerkiksi lupaehtoja määriteltäessä.

Promilleraja

Huomioiden kevyiden sähköajoneuvojen ja moottorilla varustettujen polkupyörien kuljettamisen promillerajaa koskevista ehdotuksista

VANE pitää promillerajaa kannatettavana ja myös vammaisten ihmisten turvallisuutta lisäävänä säännöksenä. VANE ehdottaa kuitenkin, että selvyiden vuoksi perusteluihin avattaisiin vielä sähköpyörätuolien käyttäjien suhde promillerajoihin. Sähköpyörätuolien maksiminopeus on yleensä 10-12km/h.

On hyvä, että esityksessä on huomioitu myös koettu turvallisuus, joka voi estää esimerkiksi vammaisten ihmisten rohkeutta liikkua itsenäisesti.

Liikennevalvonta

Huomioiden liikennevalvontaa koskevista ehdotuksista

VANE pitää ehdotuksia kannatettavina ja esityksen tavoitteiden saavuttamisen kannalta tarpeellisina.

Liikenteenohjauslaitteet

Huomioiden uusia liikenteenohjauslaitteita (liikennemerkki ja tiemerkintä) koskevista ehdotuksista

VANE pitää tehtyjä ehdotuksia selkiyttävinä erityisesti talviolosuhteissa.

Ajoneuvolain soveltamisala

Huomioiden ajoneuvolain soveltamisalan muuttamista koskevasta ehdotuksesta

VANE pitää tehtyä esitystä vammaisten asemaa selkiyttävänä ja tarpeellisena. Samoin VANE katsoo, että esitetyt kilowatti ja nopeusraajat ovat kannatettavia. VANE pitää tärkeänä, että myös jatkossa jalankulkua avustavalla tai korvaavalla liikkumisvälineellä, jonka laitteessa olevien eteenpäin vievien moottoreiden suurin yhteenlaskettu jatkuva nimellisteho on enintään yksi kilowatti ja laitteen

rakenteellinen nopeus on enintään 15 kilometriä tunnissa, voisi liikkua jalankulkuun varatuilla väylillä.

Muita huomioita esitysluonnoksesta

Huomiot muista mahdollisista asioista

Ei muita huomioita.

Heikkonen Merja
Sosiaali- ja terveysministeriö - Vammaisten henkilöiden oikeuksien
neuvottelukunta VANE